

Ահա անոնք տարտղնած են ամէն տեղ,
 Ու կատաղի բռնակալը արնախանձ՝
 Անոնց գլխուն կը պահէ իր սուրը մերկ:
 Խեղճ հայրենիքն արիւնի մէջ են լքած,
 Բոցերու մէջ են լքած տունն հայրենի,
 Օտարութեան մէջ անոնք խնայք մնացած,
 Միակ նամբան, գինետանն է՝ կը բացուի:

Անոնք կերգեն...: Վայրենի է երգն իրենց,
 Ու վերքերը անոնց սիրտը կը կրծեն.
 Ու կը խեղդէ զանոնք քէնը բոցակէզ,
 Ու արցունքը կիյնայ դալուկ այտերէն...
 Ճնշած սրտերն դառնն մաղձով են լեցուն,
 Ու կրակը կայրէ միտքը գանկին մէջ,
 Ու կը փայլի շանքը արնոտ աչքերուն,
 Ու կը խօսի հոգիներուն մէջ վերէժ:
 Իսկ փոքորիկը ձմեռն կը ձայնակցի,
 Կարծես, կոռնայ անեղօրէն ցայգուն գիրկ.
 Կը տարածէ ապստամբ երգն աշխարհի
 Վերայ՝ ինչպէս անեղ որոտ ու մրրիկ:
 Ու երկինքը կը մըռայլի աւելի,
 Ու աւելի կը խոժոռի ցուրտ գիշեր,
 Կերգէ խումբը, ուժգնութեամբ աւելի
 Կըլլայ անեղ փոքորիկըն ալ ընկեր...:

Կը խմեն ու կերգեն... անոնք՝ բեկորներ
 Ժողովուրդի մ'արի, այսօր մահատակ,
 Ահաբեկ ու գերի մօր մը զաւակներ,
 Զոհեր՝ անհունօրէն վսեմ քաջութեան,
 Հայրենիքէն հեռու, բոկոտըն ու մերկ,
 Օտար երկիր՝ հաւաքած տուն մը խարխուլ,
 Կըմպեն - գինով տառապանքը կը մոռնան,
 Կերգեն, ինչպէս երգն՝ արցունքին ընդ մէջէն...:

ՇԻՐՎԱՆԶԱԳԻՏԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Շիրվանգադէի քաղաքը երեսնամեկ
 կատարել է մեծ հանդիսաւորութեամբ:
 Ի գնահատութիւն հանգուցեալի մատու-
 ցած ծառայութիւնների՝ Հայժողովոյն
 ինքը որոշել է:-

Ա.- Լոյս ընծայել Շիրվանգադէի եր-
 կերի լիակատար ժողովածուն ակադե-
 մական հրատարակութեամբ:

Բ - Շիրվանգադէի անունով տարեկան

20.000 բուրլու մի հիմնադրամ սահմա-
 նել Հայաստանի քաղաքական գրակա-
 նութեան զարգացման համար:

Գ.- Հայաստանի գրական բանգարա-
 նում յատուկ բաժին յատկացնել Շիր-
 վանգադէի կեանքին ու գործունէութեան
 վերաբերուող նիւթերի համար:

Դ.- Սահմանել Շիրվանգադէի անուն
 տասը քաղաք, որոնցից եօթը Հայաս-

տանի համալսարանի գրական բաժնի համար, երկուսը՝ Մոսկուայի եւ մեկը՝ Լենինգրադի:

Եւ Շիրվանգադէի այրիին նշանակել անհատական կենսաբոշակ 400 բուրլի ամսական:

ԲԵՅՐՈՒԹԻ ՀԱՅ ՀԵՄԱՐԱՆԸ

1930 թ. տարեգլխին էր, որ, համեստ եւ անշուք պայմաններում, հիմնեց այս հաստատութիւնը Լեւոն Շանթի եւ Նիկոլ Աղբալեանի գլխավորութեամբ եւ Համագգայինի ու Հ. Կ. Խաչի ներկայան աջակցութեամբ: Վեցերորդ տարեշրջանին ահա ձեւաբանը տալիս է իր առաջին հունձը - 8 ընթացաւորումներ:

Այս տարեշրջանին Հայ Հեմարանը ունեցել է ինը դաժարան, որոնցից երկուսը՝ պատրաստական, չորս հիմնական եւ երեք լսարան: Այս վերջինները ներկայացնում են միջնակարգ կրթութեան վերին երեք տարիները:

Աշակերտութեան թիւը եղել է 94, որից 20-ը աղջիկ, 74-ը մանչ: Լսարաններում եղել է 20 սովորող:

Ըստ ծագման վայրի այս 94 հոգին բաժանում են հետեւեալ կերպով. 18 հոգի Հայկական Բարձրաւանդակից, վեց վիլայէթներից եւ Կովկասից, 44

Թիբեթիայի արեւմտեան նահանգներից ու ծովեզերքից, 11 Կիլիկիայից եւ 21՝ Հիւսիսային Սիւրիայից ու Միջագետքից:

Ուսուցչական մարմինը կազմած է եղել 13 հոգուց, որոնցից 8 համալսարանական, 3 միջնակարգ եւ 2 մասնակրթարանի պատրաստութեամբ:

ձեւաբանի տարեկան մուտքը եղել է 7146 սիւր. ոսկի, որից աշակերտական բոշակներ 1965 ոսկի, Հայ Կարմիր Խաչից 1887 ս. ոսկի, Համագգայինից 1600 ս. ոսկի, նւէրներ եւայլն: Ելք եղել է 6929 ս. ոսկի, որից ուսուցիչների առնիկ 3885 ս. ոսկի, գիշերօթիկների խոհանոցի ծախս 1846, տան վարձք եւ գոյք 893 եւայլն:

Յառաջիկայ տարւան համար նախատեսւում է շուրջ 100 աշակերտ եւ 6715 ս. ոսկի բիւջէ:

